

කොමිපෝස්ට්

නිෂ්පාදන ක්‍රම කිහිපයක් පවතින අතර ගොඩ ක්‍රමය, වළ ක්‍රමය, ඛැරල් ක්‍රමය, කෝටු රාමු ක්‍රමය ඒ අතර විශේෂ වේ.

ගොඩ ක්‍රමය පහසුම ක්‍රමය වේ. විශාල ප්‍රමාණයේ වාණිජ කොමිපෝස්ට් නිෂ්පාදනයට වුවද සුදුසුම ක්‍රමය වන අතර පෙරළීමටද පහසුය. ප්‍රශස්ත තෙතමනය, වාතය හා උෂ්ණත්වය වැනි තත්ත්ව පවත්වා ගැනීමට සුදුසුම ක්‍රමය වේ. ගොඩ ක්‍රමය කොමිපෝස්ට් නිපදවීමේදී අනුගමනය කළ යුතු වැදගත් ක්‍රමය ලෙස සැලකේ. වෙනත් ක්‍රම හා සැසඳීමේදී මෙහි ප්‍රයෝජන ගනණාවක් දක්නට ලැබේ. මෙහිදී නිෂ්පාදනය කරනු ලබන කොමිපෝස්ට්වලට පස් හෝ වැලි මිශ්‍ර වීම අවම වන අතර දිරාපත් වීම බොහෝ විට සාර්ථකව මෙන්ම ඒකාකාරීව සිදු වේ.

කොමිපෝස්ට් නිෂ්පාදනයේ පහසු, ලාභදායී හා සාර්ථක ක්‍රමය වන ගොඩ ක්‍රමය අනුගමනය කිරීම වැදගත්ය.

පළමු තරිටු සැකසීමේදී නිපදවීමට බලාපොරොත්තු වන ගොඩේ ප්‍රමාණයට කෝටුවකින් පොළවේ සැලැස්මක් ඇඳගන්න. අමුද්‍රව්‍ය සුලබතාව මත ඉදි කරන ගොඩේ ප්‍රමාණය නිර්ණය කර ගන්න. අමුද්‍රව්‍ය බහුලව ඇත්නම් උපරිම පළල අඩි 5 - 6 හා උපරිම දිග අඩි 14 - 15ක් ලෙස සලකුණු කර ගන්න. අමුද්‍රව්‍ය සීමාසහිත නම් කුඩා ගොඩවල් සකස් කර ගන්න. කොළ අතු හෝ තණකොළ රොඩු අඟල් 9 - 10ක පමණ තරිටුවක් පොළොවේ මතුපිට අතුරන්න. (පළමු තරිටුව) කොළ අතු වල මෝරපු දැඬු කොටස් ගොඩේ කෙළවරෙන් අඟල් 3-4ක් පිටතට සිටින සේ තැන්පත් කරන්න. එසේ සිදු කිරීමෙන්

කොමිපෝස්ට් නිෂ්පාදන ක්‍රම

පළමු පෙරළීමට ප්‍රථම දැඬු ඵලීයට ඇද දැමීමට හැකි වේ. එමඟින් දැඬුවලින් කොළ එකිනෙක වෙන් කිරීම අවශ්‍ය නොවනු ඇත. එය නිෂ්පාදන වියදම අඩු වීමට හේතු වේ. කොළ හෝ කොළ අතු යටම තරිටුව ලෙස දැමීමෙන් ගොඩ පතුලේ ජලය එකතු වීම වළකා ගත හැකි වේ. මේ හේතුව නිසා පළමු තරිටුව ලෙස සත්ත්ව පොහොර නොයොදන්න.

දෙවැනි තරිටුව ලෙස සත්ත්ව පොහොර හෝ දිරාපත් වීමට පහසු ශාක කොටස් තැන්පත් කරන්න. සත්ත්ව පොහොර දෙවැනි තරිටුව ලෙස භාවිත කරන්නේ නම් තරිටුවේ උස අඟල් 2-3 සිට අඟල් 8-9ක් දක්වා වුවද වෙනස් කර ගත හැකිය. අමුද්‍රව්‍ය සුලබතාව මත එම සත්ත්ව පොහොර තරිටුවේ උස වෙනස් කර ගත හැකිය.

මෙම තරිටු දෙකෙහි භාවිත කළ අමුද්‍රව්‍යවල තෙතමනය ප්‍රමාණවත් නොවේ නම් ජලය එක් කරන්න. නිපදවා ගත් කොමිපෝස්ට් ස්වල්පයක් ("මුහුන්") දෙවැනි තරිටුවේ මතුපිට සෑම ස්ථානයකම ඉසින්න. ග්‍රාමීයව සුළු පරිමාණයේ කොමිපෝස්ට් නිපදවීමේදී "මුහුන්" ලෙස තම ගෙවත්තේ කුණු ගොඩෙන් ලබා ගත් දිරාපත් වූ කුණු රොඩු පවා භාවිත කළ හැකිය.

දෙවැනි තරිටුව ලෙස සත්ත්ව පොහොර භාවිත කළහොත් තුන්වැනි තරිටුව ලෙස ශාක කොටස් භාවිත කළ හැකිය. දෙවැනි තරිටුව ලෙස ශාක කොටස් භාවිත කළහොත් තුන් වැනි තරිටුව ලෙස සත්ත්ව

පොහොර භාවිත කරන්න. රොක් පොස්පේට් සපයා ගත හැකි නම් තුන් වැනි තරිටුව මතුපිටින් රොක් පොස්පේට් ස්වල්පයක් ඉසීම සිදු කරන්න.

දිරාපත් වීමට අපහසු අමුද්‍රව්‍ය (වියළි කොළ, පිදුරු, ලී කුඩු වැනි දෑ) තරිටුවක් ලෙස තැන්පත් කළ පසු ඊට උඩින් සත්ත්ව පොහොර තරිටුවක් හෝ "මුහුන්" යෙදීම දිරාපත් වීම ඉක්මන් කරනු ඇත. දිරාපත් වීමට අපහසු අමුද්‍රව්‍ය හා දිරාපත් වීමට පහසු අමුද්‍රව්‍ය ගොඩේ මාරුවෙන් මාරුවට තැන්පත් කිරීම වඩාත් යෝග්‍ය වේ. ශාක කොටස් තරිටු 2 - 3 කට වරක් හෝ සත්ත්ව පොහොර තරිටුවක් භාවිත කරන්න. සත්ව පොහොර සපයා ගැනීමට අපහසු නම් සත්ත්ව පොහොර තුනී තරිටුවක් ලෙස පමණක් යොදන්න. සත්ත්ව පොහොර වර්ග ගණනාවක් තිබේ නම් ඒවා ශාක කොටස් තරිටු 2 - 3කට වරක් විවිධ වර්ග ලෙස වෙන වෙන තරිටු ලෙස තැන්පත් කරන්න.

නිපදවා ගත් ගොඩට වාතය ඇතුළු වන සේ කළු පොලිතින් හෝ පොලිසැක්

බැග් හෝ වියාගත් පොල් අතු මඟින් වසා තබන්න. පොළව මට්ටමේ සිට අඟල් 6 සිට 12ක් පමණ උසකින් ආවරණය පවත්වා ගැනීමෙන් ගොඩට වාතය ඇතුළුවීමට හා පිටවීමට හැකිවේ. ගොඩ තුළට හොඳින් වාතාශ්‍රය ලැබීමෙන් දිරාපත් වීම ඉක්මනින් සිදුවේ. මාසයකට පමණ පසු ආවරණය ඉවත් කර ගොඩ හොඳින් පෙරළන්න. එහිදී දිරු නොදිරු කොටස් හොඳින් කලවම් වන සේ පෙරළීම සිදු කරන්න. පොළ පෙරළීමේදී "මුහුන්" ඉසීම සිදුකර හොඳින් කලවම් කරන්න. එමඟින් "මුහුන්" ගොඩේ සියලුම ප්‍රදේශවලට මිශ්‍රවීම සිදුවේ.

පළමු පෙරළීමෙන් මාසයකට පමණ පසු ආවරණය ඉවත් කර දෙවැනි පෙරළීම සිදු කරනු ලැබේ. මෙම පෙරළීමද පළමු පෙරළීම පරිදි සිදු කරනු ලැබේ. අවශ්‍ය නම් ජලය යෙදීමද සිදු කරන්න. එහිදී "මුහුන්" එකතු කර කලවම් කිරීම හෝ අඟල් 9ක තරිටුවකට වරක් "මුහුන්" යෙදීම සිදු කළ යුතුය.

දෙවැනි පෙරළීමෙන් මාස 1කට පමණ පසුව තුන්වැනි පෙරළීම සිදු කරනු ලැබේ. මෙම පෙරළීමද පළමු හා දෙවැනි පෙරළීම මෙන් සිදු කර නැවත ගොඩ සකස් කර වසා තබනු ලැබේ. මේ අවස්ථාව වන විට බොහෝ අමුද්‍රව්‍ය දිරාපත් වී ඇති අතර නිෂ්පාදනය වූ කොමිපෝස්ට් අවශ්‍ය අවස්ථාවක පාවිච්චියට ගත හැකිය. තුන්වැනි පෙරළීමෙන් පසු කොමිපෝස්ට් සාර්ථකව නිෂ්පාදනය අවසන් වූ පසු ගොඩ සම්පූර්ණයෙන් වසා තැබීම වඩාත් යෝග්‍ය වේ. එයට හේතුව කොමිපෝස්ට් ගොඩේ කෘමීන් බිත්තර දැමීම මින් වළක්වා ගතහැකි බැවිනි.

අන්තර්ජාලය ඇසුරිති